

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2004-2005

31 mei 2005

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR BUITENLANDS BELEID, EUROPESE AANGELEGENHEDEN, INTERNATIONALE SAMENWERKING EN TOERISME

Vraag om uitleg van de heer Luk Van Nieuwenhuysen tot mevrouw Fientje Moerman, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over de afstemming van het federale op het Vlaamse beleid inzake buitenlandse handel en het aantrekken van investeringen

Vraag om uitleg van de heer John Vrancken tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over economische spionage door buitenlandse studenten

Vraag om uitleg van mevrouw Sabine Poleyn tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over het beleid omtrent microfinanciering

Commissie voor Buitenlands Beleid,
Europese Aangelegenheden,
Internationale Samenwerking en Toerisme

Dinsdag 31 mei 2005

Voorzitter: de heer Karim Van Overmeire

– *De vraag om uitleg wordt gehouden om 13.55 uur.*

Vraag om uitleg van de heer Luk Van Nieuwenhuysen tot mevrouw Fientje Moerman, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over de afstemming van het federale op het Vlaamse beleid inzake buitenlandse handel en het aantrekken van investeringen

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Van Nieuwenhuysen tot mevrouw Moerman, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over de afstemming van het federale op het Vlaamse beleid inzake buitenlandse handel en het aantrekken van investeringen.

De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen: Mijnheer de voorzitter, in zijn verklaring van 18 mei 2005 heeft minister-president Leterme gesteld dat vragen met betrekking tot een betere bevoegdheidsverdeling op de agenda van het Forum voor Institutionele Hervormingen moeten worden geplaatst, waar over bijkomende homogene bevoegdheden moet worden gepraat. Bovendien zou ook met betrekking tot de bestaande bevoegdheidsverdeling een dialoog met de andere regeringen moeten worden gevoerd. Die dialoog zou tot een betere beleidsafstemming en tot een grotere samenwerking moeten leiden.

Wat de buitenlandse handel betreft, heeft minister-president Leterme specifiek vermeld dat de aspecten van het federale beleid die betrekking

hebben op het bevorderen van de buitenlandse handel en op het aantrekken van buitenlandse investeringen op het Vlaamse beleid moeten worden afgestemd. Ik zou graag wat verduidelijking krijgen. Ik vraag me immers af wat we ons hierbij concreet moeten voorstellen.

Mevrouw de minister, aan welke aspecten van het federale beleid betreffende het bevorderen van de buitenlandse handel en het aantrekken van buitenlandse investeringen denkt de Vlaamse Regering als ze stelt dat dit beleid op het Vlaamse beleid moet worden afgestemd? Ik kan deze vraag uiteraard ook anders formuleren. In welke gevallen is het federale beleid momenteel onvoldoende op het Vlaamse beleid afgestemd? Weet de Vlaamse Regering hoe die betere afstemming van het federale beleid op het Vlaamse beleid tot stand moet komen?

Mij lijkt het makkelijker en efficiënter alle overblijvende aspecten van het federale beleid naar het Vlaamse beleidsniveau over te brengen. Op die manier zouden de bevoegdheden homogener worden. Minister-president Van Cauwenberghe is hier blijkbaar ook van overtuigd. Met het oog op de verdere regionalisering van bevoegdheden heeft hij onlangs verklaard dat onder meer over de overdracht van de buitenlandse handel kan worden gepraat. Is dit ook uw uitgangspunt? Lijkt het u niet aangewezen uw pijlen veeleer op een overdracht dan op een poging tot een betere beleidsafstemming te richten?

Zal deze eventuele overdracht op de agenda van het Forum voor Institutionele Hervormingen worden geplaatst of ziet u een andere mogelijkheid om deze doelstelling te bereiken? Ik heb over het Forum voor Institutionele Hervormingen immers tegenstrijdige berichten opgevangen. Volgens sommigen zal dit forum niet meer vergaderen.

Van Nieuwenhuysen

Houdt de verklaring van minister-president Leterme een wijziging in van de houding die de Vlaamse Regering tot dusver ten aanzien van het Agentschap voor de Buitenlandse Handel heeft aangenomen? Hoewel het hier niet om een federale instelling gaat, weet iedereen dat de federale overheid hier nog steeds een flinke vinger in de pap heeft. De werking en het voortbestaan van dit agentschap wekken aan Vlaamse zijde niet echt veel enthousiasme op. Tot op heden wordt het bestaan van het agentschap evenwel nog niet in vraag gesteld. Zal de Vlaamse Regering in de toekomst een andere houding aannemen? Zullen de gewesten voortaan rechtstreeks met elkaar samenwerken en bepaalde initiatieven niet langer door het overbodige Agentschap voor de Buitenlandse Handel laten behandelen?

De voorzitter: Minister Moerman heeft het woord.

Minister Fientje Moerman: Mijnheer de voorzitter, ik denk dat de verklaring van 18 mei 2005 vrij duidelijk is. Ik citeer: 'Het bevorderen van de buitenlandse handel en het aantrekken van buitenlandse investeringen zijn een gewestelijke bevoegdheid en aspecten van het federale beleid die tot deze doelstelling kunnen bijdragen, moeten worden afgestemd op het Vlaamse beleid.'

De heer Van Nieuwenhuysen vraagt zich af welke aspecten van het federale beleid op het Vlaamse beleid moeten worden afgestemd. Er zijn heel wat raakpunten tussen de gewestelijke en de federale bevoegdheden. Ik zal even een concreet voorbeeld geven.

Recent is op federaal niveau een oefening met betrekking tot de zogenaamde economische diplomatie gemaakt. Die oefening omvat verschillende componenten die rechtstreeks met het bevorderen van de buitenlandse handel en met het aantrekken van buitenlandse investeringen zijn verbonden. Een nota van de FOD Buitenlandse Zaken stelt hierover dat: 'Het ondersteunen van 's lands economische belangen in het buitenland is steeds een van de pijlers geweest van het buitenlands beleid, naast de politieke diplomatie, het veiligheidsbeleid en de verdediging van de belangen van individuele landgenoten in het buitenland.'

Cruciaal is hier natuurlijk het woord 'ondersteunen'. Alle initiatieven met betrekking tot buitenlandse handel en het aantrekken van investeringen kunnen slechts worden genomen na overleg met een bevoegde economische vertegenwoordiger ter plaatse. Die initiatieven moeten passen in het actieprogramma van de bevoegde regionale overheid.

U vroeg in welke mate die afstemming vandaag onvoldoende gebeurt. Ik blijf bij het huidige voorbeeld. Het gaat over een oefening die werd opgestart zonder overleg met de regionale overheid. De initiatieven die in sommige landen blijkbaar al worden genomen, kunnen zeker een meerwaarde voor Vlaanderen betekenen, zowel voor handel als voor het aantrekken van investeringen. Momenteel is er echter onvoldoende overleg over het beleid dat terzake door Vlaanderen wordt gevoerd.

De regeringsverklaring wijzigt de houding die de Vlaamse Regering tot dusver heeft aangenomen ten aanzien van het Agentschap voor de Buitenlandse Handel niet. Er moet steeds worden gekeken naar de besteding van alle overheidsmiddelen. Dit zal ook steeds gebeuren. De werking van het agentschap en onze bijdrage daarin worden dan ook regelmatig aan die criteria getoetst.

Dan was er de vraag over de afspraken over een betere afstemming. Er bestaan al overlegorganen. Dan gaat het over de reguliere overlegorganen die ingebakken zijn in onze staatsstructuren. Zo is er in het voorbeeld van de investeringen sprake van een verbindingscel. In de oprichting daarvan was voorzien in het samenwerkingsakkoord van 7 februari 1995. De federale overheid en de gewesten zetelen samen in die cel en bekijken er samen wat elke overheid doet en hoe de diverse vormen van beleid op elkaar kunnen worden afgestemd. In die cel zetelen de gewestministers bevoegd voor Economie en de vertegenwoordigers van de federale ministeries van Economische Zaken en Buitenlandse Zaken. In het oorspronkelijke akkoord had men het ook over de vertegenwoordigers van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking: dit dateert immers van 1995. Die mensen vergaderen regelmatig, onder meer om het investeringsklimaat in ons land te bespreken. De verbindingscel wordt beurtelings voorgezeten door een vertegenwoordiger van één van de gewesten.

Moerman

U vroeg of het niet te verkiezen valt die aspecten van het federale beleid naar het Vlaamse niveau over te brengen en te komen tot meer homogene bevoegdheden terzake. Op termijn moet er inderdaad naar homogene beleidsdomeinen worden gestreefd. Dat zal voor iedereen zo langzamerhand evident zijn. Er zullen echter altijd raakpunten blijven met bepaalde aspecten van het Vlaamse beleid, wat het belang van overlegorganen verklaart.

Er hebben al één of twee vergaderingen plaatsgevonden van het Forum. De Vlaamse Regering heeft al te kennen gegeven een open agenda te willen hanteren. De Vlaamse verzuchtingen voor een verdere staatshervorming kunt u terugvinden in het regeerakkoord.

De voorzitter: De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen: Mevrouw de minister, u zei terecht tot besluit dat alles al in het Vlaamse regeerakkoord staat. Daar was het me net om te doen.

De minister-president heeft op 18 mei een regeerverklaring afgelegd, waarin hij een aantal elementen vooropstelde, onder meer in verband met buitenlandse handel en investeringen. Hij gaf daarbij de indruk wat vaart te willen zetten achter en werk te willen maken van een verdere homogenisering van de bevoegdheidspakketten, onder meer inzake buitenlandse handel. Ik wou bijna zeggen dat hij dat “onverwijld” wou doen, maar die term is tegenwoordig niet meer zo gepast. Uit uw antwoord blijkt echter niet dat er wat dit betreft veel nieuwe elementen zijn ten opzichte van het regeerakkoord van vorig jaar.

U zegt dat de overlegorganen er zijn. Misschien moeten een aantal dossiers, onder meer inzake die economische diplomatie, wat concreter worden besproken. De houding van de Vlaamse Regering ten aanzien van het Agentschap voor de Buitenlandse Handel verandert niet. U verwijst naar het Forum, dat al twee vergaderingen heeft gehouden. Ik meen dat dit ondertussen toch al meer dan een half jaar geleden plaatsvond. Althans wat dit aspect betreft, houdt het betoog van de minis-

ter-president van twee weken geleden dus niets nieuws in.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

De vergadering is geschorst.

– *De vergadering wordt geschorst om 14.08 uur.*

– *De vergadering wordt hervat om 14.12 uur.*

Vraag om uitleg van de heer John Vrancken tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over economische spionage door buitenlandse studenten

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Vrancken tot de heer Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over economische spionage door buitenlandse studenten.

De heer Vrancken heeft het woord.

De heer John Vrancken: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte leden, wie dacht dat economische of industriële spionage enkel in romans of in films voorkwam, vergist zich blijkbaar, getuige het volgende onthullende verhaal, dat zich zelfs in Vlaanderen afspeelt.

De krant Le Monde meldde op 11 mei jongstleden dat de Chinese Students and Scholars Association of Leuven de dekmantel is voor een organisatie die via studenten, stagiairs en onderzoekers in diverse West-Europese landen in onderzoeksinstellingen en bedrijven op grote schaal aan economische spionage doet. De krant verwijst hierbij naar een rapport van het European Strategic Intelligence & Security Center. Het ESISC heeft het over ‘een echt multinationaal netwerk voor het verzamelen van economische informatie’ en verwijst naar de resultaten van onderzoeken die diverse Europese inlichtingendiensten de afgelopen 2 jaar hebben gedaan.

De CSSAL is buiten de Benelux ook actief in Frankrijk, Groot-Brittannië en Duitsland en zou in de nabije toekomst ook in Centraal-Europa

Vrancken

opereren. De organisatie zou vooral geïnteresseerd zijn in hoogtechnologie, telecommunicatie, geneeskunde, financiën en technologieën voor militaire doeleinden. De CSSAL helpt Chinese geheime diensten te infiltreren in laboratoria van universiteiten en grote ondernemingen. De bedoeling is technologie naar China door te sluisen, zodat dit land zich sneller kan ontwikkelen.

Opmerkelijk is evenwel dat, alhoewel West-Europese regeringen op de hoogte zijn van deze activiteiten, er geen juridische acties worden genomen omdat ze China niet voor het hoofd willen stoten, aldus ESISC-voorzitter Moniquet. Volgens Moniquet beschikken de Europese inlichtingendiensten over voldoende bewijzen dat de CSSAL een spionagenetwerk heeft uitgebouwd. Zo zijn er regelmatige contacten tussen de leiders van de CSSAL enerzijds en Chinese diplomaten en leden van inlichtingendiensten uit dat land anderzijds, aldus de ESISC-voorzitter. Een directe link tussen de CSSAL en de KU Leuven is er niet, wel doctoreren heel wat CSSAL-studenten aan de Leuvense universiteit.

Mijnheer de minister, bent u op de hoogte van de praktijken van de CSSAL? Zo ja, hebt u al stappen gezet bij uw federale collega om deze praktijken te stoppen? Zo nee, overweegt u de nodige initiatieven te nemen om samen met uw federale collega de nodige juridische stappen te zetten om deze organisatie door te lichten en de betrokken studenten uit te wijzen? Hebt u al contact gehad met uw collega's, de ministers Moerman en Vandenbroucke, om de economische gevolgen en de impact op het wetenschappelijk onderzoek van deze praktijken te analyseren en de bedrijfswereld en de universiteiten hiervan in kennis te stellen?

De voorzitter: Mevrouw Poleyn heeft het woord.

Mevrouw Sabine Poleyn: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik wil van deze vraag gebruik maken om nogmaals uiting te geven aan een bezorgdheid die ook al in andere commissies aan bod kwam. Dan heb ik het over de Commissies voor Economie en voor Wetenschapsbeleid. Voor beide zaken is minister Moerman bevoegd. Er gaat kennis van ons land naar het buitenland, via allerlei kanalen, via een bezoek of uitwisselingsprojecten. Vooral als het over wetenschappelijke of technologische kennis gaat, moeten

we steeds in het achterhoofd houden wat daar tegenover staat, hoe dit wordt gevaloriseerd. Gebeurt dat op economisch vlak, of ook op andere vlakken?

De voorzitter: De heer Van Goethem heeft het woord.

De heer Roland Van Goethem: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik heb hier een sterk déjà-vu-gevoel. In juni 2002 heb ik toenmalig minister Gabriëls een vraag gesteld over de Staatsveiligheid en het dossier Lernout & Hauspie. In buitenlandse media werd toen immers de mogelijkheid geopperd dat er daar inmenging zou zijn geweest door buitenlandse inlichtingendiensten. De Belgische Staatsveiligheid wisten "van toeten noch blazen." Het was een vrij moeilijk dossier. De vraag is toen onbeantwoord gebleven.

Op 6 november 2003 kopten diverse kranten, waaronder De Tijd en Het Belang van Limburg: 'Bedrijfsspionage in België onmogelijk te controleren' en 'Belgische economie open doelwit voor spionnen'. Ik heb toen een gelijkaardige vraag gesteld aan toenmalig minister Ceysens. Ze begon haar antwoord als volgt: 'De problematiek van de bedrijfsspionage en desbetreffende aanpak in België behoort tot het werkdomein van de Veiligheid van de Staat.' Ze voegde daar nog aan toe dat, in afwachting van de nog te ontvangen richtlijnen van het Ministerieel Comité voor Inlichtingen en Veiligheid, de Staatsveiligheid uiteraard niet zou nalaten om op passende wijze invulling te geven aan de wettelijke opdracht van het beschermen van de bedrijfsgeheimen in België. Ze stelde dat er in dat kader recent heel wat vacatures werden opgesteld. Ook toen was er sprake van een studie van het ESISC. De minister eindigde haar betoog met de stelling dat ze die bevindingen durfde te relativeren.

Mijnheer de minister, 3 jaar later is men nog steeds in hetzelfde bedje ziek. De Vlaamse economie, de Vlaamse laboratoria, alle instellingen die bedrijfsgeheimen hebben, zijn een soort duiventil waar iedereen zomaar kan binnenvliegen en meepikken wat hij wil.

Ik vraag me dus af of er indertijd contacten zijn geweest tussen de toenmalige Vlaamse ministers en de bevoegde federale ministers. Heeft dat resultaten opgeleverd? Blijkbaar niet, want ik zie dat identiek dezelfde problemen nog steeds rijzen.

De voorzitter: De heer Verstreken heeft het woord.

De heer Johan Verstreken: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, de vraag is natuurlijk hoe men dergelijke zaken controleert.

De vraag van de heer Vrancken is een moeilijke vraag. De groep van de Chinese studenten aan de KU Leuven blijkt een grote groep te zijn, namelijk 500 op 3200 buitenlandse studenten. Sinds de modernisering van zijn economie zendt China reeds jaren zijn zonen en dochters naar het buitenland, om zoveel mogelijk kennis en informatie te vergaren, die dan bij de terugkeer in China wordt toegepast. Dat is natuurlijk veel efficiënter dan buitenlandse specialisten naar China te laten komen.

De vraag rijst echter of dit spionage is. Ik zie sommige leden ja knikken. Ik wil echter vragen dat we voorzichtiger met die term zouden omspringen. Dit moet inderdaad worden gecontroleerd, maar we mogen geen mensen ten onrechte beschuldigen van spionage. Dat zou jammer zijn voor alle Chinese studenten en alle 110 buitenlandse nationaliteiten die momenteel aan de KU Leuven studeren. Het zou ook een blaam zijn voor de KU Leuven, die blijkbaar ook alle potentiële buitenlandse studenten grondig screent en geheime informatie niet zomaar te grabbel zou gooien.

De vraag rijst waarom iemand in het buitenland studeert. We kunnen de rollen ook omdraaien. Doen de Vlaamse studenten die in een ander land gaan studeren, dat om te spioneren? Zo sterk zou ik het niet durven te stellen. Mensen gaan alleszins studeren in het buitenland om kennis te vergaren die niet aanwezig is in het eigen land. Dat is nog iets anders.

Ik wil niet iedereen over één kam scheren, maar ik kan wel begrijpen dat de nodige voorzichtigheid aan de dag wordt gelegd. Toch wou ik een en ander relativeren.

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Mijnheer de voorzitter, ik kan erg kort zijn. Het antwoord op alle vragen van de heer Vrancken is neen.

In een vorig leven heb ik, vanuit dezelfde bekommernis die hier ook leeft bij diverse leden, vaak

de bevoegde ministers over deze aangelegenheden geïnterpelleerd. De Staatsveiligheid ressorteert zoals u weet onder de bevoegdheid van de minister van Justitie. Het uitwijzingsbeleid behoort tot de bevoegdheid van de minister van Binnenlandse Zaken.

Het kan zijn dat deze informatie uit de kranten belangrijk is. Misschien klopt ze, misschien niet. Ik heb echter ook de artikels gelezen van de KU Leuven, waarin een en ander wordt gerelativeerd en waarin de universiteit stelt dat elke student wordt gescreend, dat bij twijfel de dossiers worden doorgestuurd naar de Dienst Vreemdelingenzaken en dat niemand wordt toegelaten die niet over de nodige wetenschappelijke bagage en papieren beschikt. Bij meer twijfel wordt dat dossier zelfs doorgespeeld aan de Staatsveiligheid.

Hoe belangrijk dit ook moge zijn, ik kan me daar als Vlaams minister van Buitenlands Beleid niet in mengen, op basis van iets dat ik niet heb. Ik beschik niet over een dossier of eigen gegevens terzake. Ik heb ook niet de bevoegdheid waar het over gaat. Iedereen moet zijn verantwoordelijkheid opnemen binnen zijn eigen bevoegdheid.

De voorzitter: De heer Vrancken heeft het woord.

De heer John Vrancken: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw vrij korte antwoord. Ik kan me echter niet van de indruk ontdoen dat u dit aan zich wilt laten voorbijgaan. Ik heb de pertinente vraag gesteld of u terzake overleg hebt gepleegd met uw andere collega's. Dit probleem rijst immers ook op Vlaams niveau. Nu is er echter weer dat pingpongspel tussen de Vlaamse en de federale overheid. Ik heb vernomen dat deze vragen ondertussen in de Senaat zijn gesteld. Dit overstijgt dus ook het Vlaamse niveau.

Minister Geert Bourgeois: Ik heb een duidelijk antwoord gegeven op alle vragen.

De voorzitter: De heer Van Goethem heeft het woord.

De heer Roland Van Goethem: Mijnheer de minister, over 2 jaar zullen we weer dezelfde vraag moeten stellen. Twee jaar geleden heb ik dat gedaan, nu is het de heer Vrancken die de kat de bel aanbindt.

Minister Geert Bourgeois: Wat wilt u dan dat ik doe? Ik heb die vraag een paar jaar geleden ook

Bourgeois

gesteld, als federaal volksvertegenwoordiger. Ik heb toen vastgesteld dat de Staatsveiligheid onderbemand is inzake deze aangelegenheid. Deze dienst beschikt niet over voldoende capaciteit, mensen en middelen met betrekking tot economische spionage, die inderdaad reëel is. Die gebeurt trouwens ook door bevriende westerse landen: laat ons wel wezen.

Ik heb de verantwoordelijke ministers daarover aangesproken. Nu ben ik echter minister van Buitenlands Beleid. Ik beschik niet over een dossier, want de Staatsveiligheid rapporteert niet aan mij. Hoe kan ik nu zeggen aan mijn collega van Onderwijs dat er een onderzoek moet worden ingesteld? Hoe moet ik mensen uitwijzen? Ook die bevoegdheid heb ik niet. Dat is geen pingpongspel, het is gewoon een zaak van bevoegdheden. Ik neem mijn verantwoordelijkheid, maar ik moet ze wel hebben.

Ik heb, net als u, akte genomen van de repliek van die vereniging, in de pers, in de studentenbladen. Zij beweert dat ze maar een paar leden telt en een onschuldige karaoke-vereniging is. Klopt dat of niet? Ik heb geen informatie terzake. Ik heb ook de repliek gelezen van de KU Leuven. Laat iedereen die terzake verantwoordelijk is, die verantwoordelijkheid opnemen. Er kan echter niet zomaar een procedure tot uitwijzing worden opgestart, als we niet eens weten of dit klopt.

De heer Roland Van Goethem: Het gaat niet over een procedure tot uitwijzing. Het gaat er gewoon over dat er een gebrek aan communicatie en uitwisseling van inlichtingen is tussen de federale en de Vlaamse overheid.

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Ik heb hierover met niemand contact. Ik wil even de oorspronkelijke vraag van de heer Vrancken aanhalen: 'Overweegt de minister de nodige initiatieven te nemen om, samen met zijn federale collega, de nodige juridische stappen te nemen om deze organisatie door te lichten en de betrokken studenten uit te wijzen?' Het spijt me zeer, maar ik heb die bevoegdheid niet. Indien ik die bevoegdheid had, zou ik op deze vraag kunnen antwoorden.

Mijnheer Van Goethem, ik heb de vier vragen van de heer Vrancken beantwoord. Als lid van de Vlaamse Regering beschik ik in dit verband niet over een dossier. Ik lees wat in de pers verschijnt, maar dit betekent uiteraard niet dat ik als lid van de Vlaamse Regering bij deze zaak betrokken ben. Ik kan enkel handelen op basis van de dossiers die ik heb of die ik kan krijgen. Indien ik de Staatsveiligheid om dit dossier zou vragen, zou ik, net als u, een negatief antwoord krijgen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Sabine Poleyn tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over het beleid omtrent microfinanciering

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Poleyn tot de heer Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over het beleid omtrent microfinanciering.

Mevrouw Poleyn heeft het woord.

Mevrouw Sabine Poleyn: Mijnheer de voorzitter, de VN heeft 2005 tot het Internationale Jaar van het Microkrediet uitgeroepen. Het Vlaams Parlement is hiervan goed op de hoogte. Tijdens de vorige legislatuur heeft het Vlaams Parlement in dit verband immers een decreet goedgekeurd. Op 9 juni 2004 is dit decreet in het Belgisch Staatsblad gepubliceerd. Het gaat hier om het decreet betreffende de microfinanciering in ontwikkelingslanden door middel van waarborgverlening aan ontwikkelingsfondsen.

Dit decreet bepaalt dat de Vlaamse overheid zich borg zal stellen voor Vlaamse ontwikkelingsfondsen. Deze borgstelling moet de ontwikkelingsfondsen de mogelijkheid bieden meer middelen ter beschikking van de microfinancieringsinstellingen in het Zuiden te stellen. Deze stijging van de middelen moet het de microfinancieringsinstellingen op hun beurt mogelijk maken meer middelen ter beschikking van lokale kleinschalige ondernemingen te stellen. De waarborgverlening moet met andere woorden tot een stijging van het beschikbaar kapitaal voor microfinanciering leiden.

Poleyn

Enkele weken geleden heeft de vzw Kauri een gespreksavond over privé-investeringen in de microfinanciering georganiseerd. Tijdens die gespreksavond is duidelijk geworden dat de privé-sector de weg naar de microfinanciering reeds goed kent. Dit systeem blijkt goed aan te slaan. Dit heeft tot bepaalde veranderingen op het terrein geleid.

Het is steeds onze bedoeling geweest meer kapitaal ter beschikking te stellen. Het is natuurlijk niet zeker dat het kapitaal dat ten gevolge van het reeds eerder vermelde decreet ter beschikking kan worden gesteld, zal volstaan om aan de bestaande vraag te beantwoorden. Dit is evenwel niet de enige vraag die we ons moeten stellen. Ik vraag me af in welke mate we risico-investeringen stimuleren. Dit blijkt immers een belangrijk knelpunt te vormen. Het belangrijkste probleem is niet de hoeveelheid kapitaal, maar de bereidheid dit kapitaal risicovol te investeren. Momenteel stromen de beschikbare fondsen grotendeels naar stedelijke gebieden en naar ondernemingen die al iets hebben bewezen. De microfinancieringsinstellingen hebben het moeilijk de ruralere gebieden en de armere doelgroepen te bedienen.

Mijnheer de minister, tijdens de bespreking van uw beleidsnota hebt u aangekondigd dat de uitvoeringsbesluiten van het vermelde decreet dit jaar in werking zouden treden. Tot op heden hebben we geen uitvoeringsbesluiten gezien. Wanneer mogen we die uitvoeringsbesluiten verwachten? In welke mate zijn die uitvoeringsbesluiten in overleg met de betrokken instellingen tot stand gekomen? Beschikt de Vlaamse administratie over voldoende expertise in verband met deze thematiek? Tenslotte gaat het hier om een nieuw gegeven.

Bent u het eens met de analyse dat de uitvoering van het decreet misschien niet onmiddellijk in een ondersteuning van de meest risicovolle projecten zal resulteren? Ziet u een mogelijkheid om dit probleem alsnog op een andere manier aan te pakken? Plant u in het Internationale Jaar van het Microkrediet eventueel nog andere initiatieven? Er zijn verschillende mogelijkheden. Kunt u me zeggen wat uw plannen precies zijn?

De voorzitter: Mevrouw Demeulenaere heeft het woord.

Mevrouw Stern Demeulenaere: Mijnheer de voorzitter, ik zou me bij de vraag om uitleg van mevrouw Poleyn willen aansluiten. Mijn fractie is het eens met haar analyse van de voordelen van microfinanciering. Voor KMO's betekent microfinanciering een belangrijke stimulans. In ontwikkelingslanden vormen KMO's de motor van de ontwikkeling. We willen ons evenwel niet tot de microfinanciering van KMO's beperken. We denken tevens aan de microfinanciering van nieuwe technologieën, zoals gsm, fax en ICT, voor de ontwikkelingslanden.

Mijnheer de minister, hoever staat het momenteel? Zijn er reeds concrete initiatieven genomen? Hoe zal microfinanciering er in de toekomst uitzien?

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Mijnheer de voorzitter, ik zou de vraagstellers willen bedanken. Hun bezorgdheid is eigenlijk een ondersteuning van het beleid.

De maatregelen die ik tijdens de bespreking van de beleidsnota heb aangekondigd, zullen worden uitgevoerd. Het ontwerp van uitvoeringsbesluit is klaar. Ik heb de tekst aan de ontwikkelingsfondsen bezorgd. We willen deze fondsen immers de kans bieden om opmerkingen te maken. Die opmerkingen moeten ons eerstdaags bereiken. We zullen die opmerkingen beantwoorden of in het ontwerp van uitvoeringsbesluit verwerken. Het is mogelijk dat we in dit verband een korte dialoog met de ontwikkelingsfondsen zullen voeren.

Vervolgens zal ik het ontwerp van uitvoeringsbesluit aan de inspectie van Financiën en aan de minister van Begroting overmaken. Het is mijn bedoeling het ontwerp van uitvoeringsbesluit voor het zomerreces aan de Vlaamse Regering voor te leggen. Hoewel we nog een dienst met afzonderlijk beheer voor het beheer van de waarborgverlening moeten oprichten, denk ik dat het hele systeem voor het eind van dit jaar operationeel zal zijn. Deze timing stemt overeen met de beleidsdoelstellingen en met de hier levende verwachtingen.

Ik wil ook nog even op de investeringen in risicovolle projecten ingaan. Het decreet is tot stand gekomen om de ontwikkelingsfondsen de mogelijkheid te bieden risicovolle projecten te

Bourgeois

ondersteunen. Aangezien de commerciële banken deze risico's vermijden, zijn we op zoek naar oplossingen om kleinschalige initiatieven toch zoveel mogelijk kansen te bieden. Tijdens mijn bezoeken aan derdewereldlanden heb ik hierover verschillende gesprekken gevoerd. Uit die gesprekken is gebleken hoe groot deze behoefte is. De invulling van deze nood is vaak de sleutel tot ontwikkeling. Het ontbreekt deze landen immers vaak aan een middenkader en zelfs letterlijk aan een middenstand. Dit middenkader zou voor de opbouw van het land en voor de creatie van welstand kunnen zorgen. Concreet gaat het vaak om eenvrouwsbedrijven die door middel van microfinanciering kunnen worden opgericht. De Vlaamse overheid stelt zich borg om de microfinancieringsinstellingen de mogelijkheid te bieden kredieten te verstrekken. De Vlaamse overheid wil de hieraan verbonden risico's in bepaalde mate dekken.

De projecten worden uiteraard degelijk geselecteerd. Met betrekking tot de waarborgverlening willen we een aantal sleutels inbouwen. De aan overmacht verbonden risico's willen we voor 95 percent waarborgen. Deze risico's omvatten onder meer natuurrampen, oorlogen en allerhande overheidsbeslissingen. De commerciële risico's willen we voor een lager percentage waarborgen. Commerciële risico's moeten uiteraard worden ingeschat. De kredietverstrekkers moeten omzichtig te werk gaan en enkel waardevolle projecten financieren. We willen alleszins geen projecten voor 100 percent waarborgen, want het is de bedoeling dat ons eigen fonds stilaan kan aangroeien.

Mijns inziens moet dit lukken. De werking zal een soort rollend systeem tot stand brengen. Dit systeem zal ons in staat stellen steeds meer kredieten te verstrekken, terwijl het eigen fonds niettemin blijft aangroeien. Aangezien we risico's nooit voor 100 percent zullen dekken, gaan we ervan uit dat de ontwikkelingsfondsen zich verantwoordelijk zullen opstellen. Een volledige dekking zou dit hele systeem trouwens onderuit halen. Risico's in verband met overmacht zullen we voor 95 percent dekken. Commerciële risico's zullen we voor 50 percent dekken.

Een waarborgcomité zal de spreiding van de risico's bewaken. Mevrouw Poleyn heeft me daarnet gevraagd of de Vlaamse administratie over vol-

doende expertise beschikt. Het waarborgcomité zal uit drie mensen bestaan, met name een ambtenaar van de administratie Buitenlands Beleid, iemand die met alle elementen van de rijkscomptabiliteit vertrouwd is en een persoon die over een specifieke expertise inzake de institutionele en financiële analyse van MFI's in ontwikkelingslanden en inzake internationale financiering beschikt. Deze samenstelling moet het waarborgcomité de mogelijkheid bieden om alle aspecten van een dossier te beoordelen. Indien we erin slagen het waarborgcomité op deze manier samen te stellen, zal de voorgestelde werkwijze allicht resultaten opleveren.

Mevrouw Poleyn heeft me daarnet ook gevraagd of ik in het Internationale Jaar van het Microkrediet nog andere initiatieven zal nemen. Ze heeft in dit verband naar een colloquium of een seminarie van de vzw Kauri verwezen. De Vlaamse overheid subsidieert deze vzw om binnen het domein van de ontwikkelingseducatie een aantal initiatieven te nemen. In uitvoering van die opdracht heeft de vzw Kauri reeds een aantal activiteiten met betrekking tot microfinanciering georganiseerd. Ik denk hierbij onder meer aan de twaalfde Kauri Academie, die op woensdag 8 december 2004 heeft plaatsgevonden en die als titel 'Trias en microfinanciering als middel tot ontwikkeling in het Zuiden' heeft gekregen.

Van zodra het Vlaams Waarborgfonds feitelijk van start gaat, zal ik een colloquium organiseren om deze zaak nog eens onder de aandacht te brengen en de nodige stimuli te geven.

De voorzitter: Mevrouw Poleyn heeft het woord.

Mevrouw Sabine Poleyn: Ik dank de minister voor zijn positief antwoord. Blijkbaar mag het Vlaams Parlement zich op korte termijn aan de uitvoeringsbesluiten verwachten en zal het decreet daarna ook snel worden uitgevoerd. Het verheugt me tevens dat de minister in een budgettair groeipad heeft voorzien en dat het beschikbaar budget zal groeien.

Na verloop van tijd zullen we moeten nagaan in welke mate we onze doelstellingen bereiken. Het zal evenwel nog een tijdje duren voor we de uitvoering van het decreet voor het eerst kunnen evalueren.

Poleyn

Ik wil met een suggestie afsluiten. Ik vind dat de Vlaamse overheid zich niet tot financiële impulsen en tot waarborgen moet beperken, ze zou eventueel ook andere taken kunnen opnemen. Zo zouden we in Zuid-Afrika alle actoren kunnen samenbrengen die betrokken zijn bij de microfinanciering. Deze samenkomst zou ons de mogelijkheid bieden na te gaan of er voldoende netwerken zijn en of vraag en aanbod elkaar voldoende vinden. Indien dit niet het geval blijkt, zou de Vlaamse overheid op dit vlak in een stimulans kunnen voorzien. Ook op dit vlak zou de Vlaamse overheid een faciliterende rol kunnen spelen. Het is uiteraard enkel een suggestie.

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Ik zal met deze suggestie rekening houden. Het is evident dat we dit samen met de MFI's zullen coördineren.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 14.39 uur.*

HANDELINGEN

De handelingen zijn het woordelijk verslag van de plenaire vergaderingen en van de in openbare commissievergaderingen gehouden interpellaties en vragen om uitleg.

Ze worden in twee edities uitgegeven:

- de eerste, met witte kaft, bevat de handelingen van de plenaire vergaderingen;
- de tweede, met witte kaft en met bovenaan links de letter C met een chronologisch volgnummer, de vermelding van de commissie met het volgnummer van de vergadering per commissie, bevat de handelingen van de in openbare commissievergaderingen gehouden interpellaties en vragen om uitleg. Per commissie en per vergadering wordt een editie van de handelingen uitgegeven.

FIN : Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting

SFIN : Subcommissie voor Financiën en Begroting

BRU : Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand

BIN : Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Bestuurszaken, Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Decreetevaluatie

WON : Commissie voor Wonen, Stedelijk Beleid, Inburgering en Gelijke Kansen

BUI : Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking en Toerisme

OND : Commissie voor Onderwijs, Vorming, Wetenschap en Innovatie

CUL : Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media

WEL : Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

ECO : Commissie voor Economie, Werk en Sociale Economie

SWAP : Subcommissie voor Wapenhandel

LEE : Commissie voor Leefmilieu en Natuur, Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid en Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed

SLAN : Subcommissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid

OPE : Commissie voor Openbare Werken, Mobiliteit en Energie

